

Het Mulier Instituut onderzoekt

STEEDS MEER WETTEN EN REGELTJES VOOR VERENIGINGEN

De laatste tijd is er veel aandacht voor de regeldruk bij sportverenigingen. Is de regeldruk daadwerkelijk toegenomen en wat betekent dat voor sportverenigingen? Uit verschillende peilingen onder sportverenigingen blijkt dat de laatste jaren steeds meer verenigingen problemen ervaren met wet- en regelgeving. Daarmee lijkt de regeldruk voor verenigingen in meer of mindere mate te zijn toegenomen.

DOOR: JANINE VAN KALMTHOUT, RESIE HOEIJMAKERS EN MIRJAM STUIJ (MULIER INSTITUUT)

In de afgelopen drie jaar is de mate waarin verenigingen problemen ervaren met wet- en regelgeving toegenomen. Dan gaat het bijvoorbeeld om wet- en regelgeving over drank en horeca, hygiëne en milieu. In 2021 ondervond een kwart van de verenigingen problemen met wet- en regelgeving (24%, figuur 1). Twee jaar later is dat gestegen tot ruim een derde (38%).

Deze stijging zien we vooral bij de verenigingen die een klein of matig probleem ondervinden. In 2023 ervaart een derde van de verenigingen een klein of matig probleem met wet- en regelgeving. In 2021 was dat 20 procent. Het aandeel verenigingen met (zeer) grote problemen met wet- en regelgeving is de laatste twee jaar niet gestegen.

VELDSPORTEN MEESTE PROBLEMEN

Voor de veldsportverenigingen (onder andere voetbal, hockey, tennis) ervaren problemen met wet- en regelgeving (figuur 2). Zij hebben ook vaak grotere problemen dan de andere verenigingen. Ook

FOTO: SHUTTERSTOCK

verenigingen die beschikken over een eigen accommodatie en/of kantine ondervinden vaker problemen met wet- en regelgeving. Die groepen overlappen elkaar: veldsportverenigingen zijn vaak verenigingen die beschikken over een eigen accommodatie en/of kantine. Dan heb je ook vaker dan andere verenigingen te maken met wet- en regelgeving (bijv. door milieuwetgeving of de drank- en horecawet).

VEEL EN COMPLEX

Ook uit gesprekken met sportverenigingen blijkt dat ze in toenemende mate te maken hebben met wet- en regelgeving op allerlei gebieden. Denk aan regelgeving rondom privacy, roken en alcohol in de sportkantine en de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Vrijwel alle verenigingen herkennen dat de regeldruk voor bestuurders (te) hoog is en de afgelopen jaren fors is toegenomen.

Hoewel verenigingen het belang van wet- en regelgeving inzien, leeft het gevoel dat de hoeveelheid en complexiteit van de regels niet past bij de context van amateursportverenigingen. Zo vragen verenigingen zich af waarom de regeling voor de VOG zo ingewikkeld moet zijn en waarom ze deze voor alle functionarissen in een vereniging moeten aanvragen (ook voor degenen die niet direct met jeugd werken).

De grootste frustratie lijkt dan ook in de hoeveelheid en complexiteit van wet- en regelgeving te zitten. Dit kost verenigingen veel tijd. Ze geven aan dat ze door 'alles wat er de laatste jaren vanuit de overheid is bijgekomen zoals AVG, WBTR, VOG en dergelijke' dubbel zoveel tijd per week kwijt zijn aan hun vrijwilligerswerk.

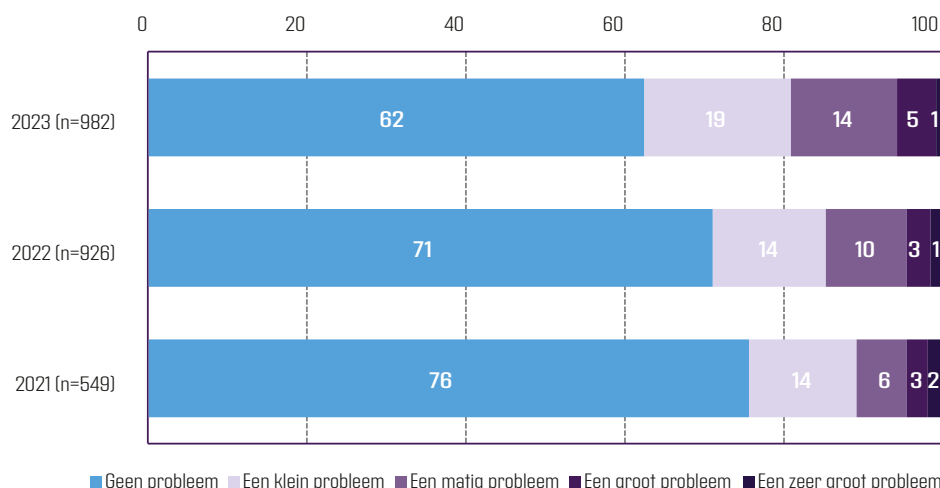
Daarnaast is het voor verenigingen soms lastig in te schatten of ze voor alle wetgeving of regelingen in aanmerking komen. Denk daarbij onder andere aan de steunmaatregelen in het kader van de coronacrisis of de regeling voor tegemoetkoming in de energiekosten. Vaak moeten verenigingen er veel tijd in steken om dit uit te zoeken. Dan is het frustrerend als ze er uiteindelijk toch niet voor in aanmerking komen of als de bijdrage niet in verhouding staat tot de tijd die ze erin hebben gestoken.

De verenigingen die minder last lijken te hebben van een toegenomen hoeveelheid werk, geven vaak aan dat ze mensen met tijd, vaardigheden (zoals kennis en expertise) en/of interesse hebben.

ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE

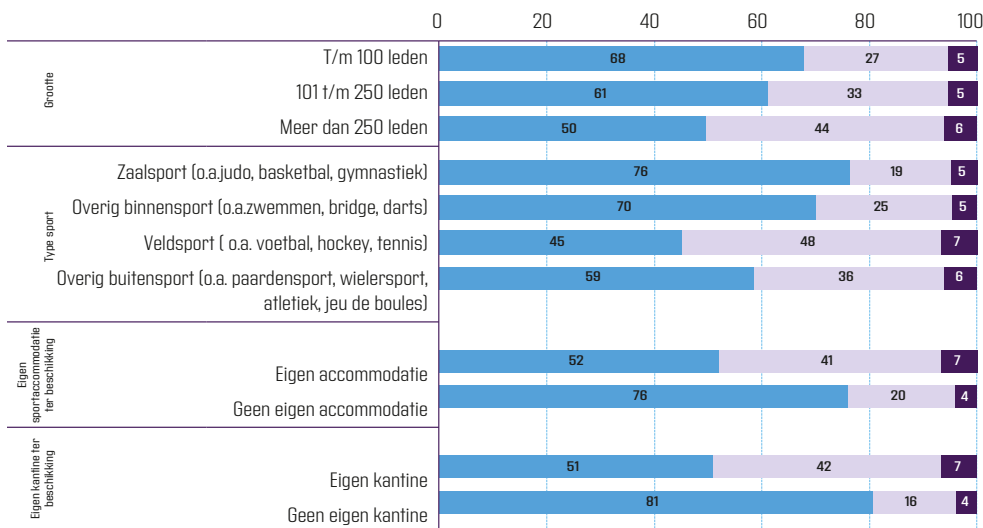
De toegenomen hoeveelheid en complexiteit van wet- en regelgeving lijkt eraan te hebben bijgedragen dat bestuurswerk minder leuk, complexer en tijdrovender is geworden.

Figuur 1. Mate waarin verenigingen problemen ervaren met wet- en regelgeving (bijv. drank- en horecawet, hygiëne, milieu, etc.) in 2021 t/m 2023 (in procenten)

Bron: Bron: Mulier Instituut, vragenlijst gevolgen energiekosten (februari/maart 2023), vragenlijst gevolgen coronacrisis (september 2022), MI Verenigingspanel (februari 2021).

Figuur 2. Mate waarin verenigingen problemen ervaren met wet- en regelgeving (bijv. drank- en horecawet, hygiëne, milieu etc.) in 2023 naar achtergrond (in procenten, n=982)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijst gevolgen energiekosten (februari/maart 2023).

Daardoor kunnen bestuurders minder tijd besteden aan hun corebusiness: het organiseren van de sport. Hier lijkt dan ook de grootste ondersteuningsbehoefte te zitten. Volgens verenigingen kan de overheid hierbij helpen door niet alleen advies te geven, maar ze werk uit handen te nemen, zodat het behapbaar blijft. Bijvoorbeeld door hulp te bieden bij het regelwerk, het regelwerk minder ingewikkeld te maken of regelwerk collectief te organiseren (met andere verenigingen in de gemeente of uit dezelfde tak van

sport). Nu lijken verenigingen vaak zelf het wiel opnieuw te moeten uitvinden en dat is tijdrovend.

Meer informatie over de verschillende problematieken bij sportverenigingen in Nederland is te vinden in het rapport 'Sportverenigingen en hun uitdagingen. Een analyse van oorzaken en verschillen tussen verenigingen' van het Mulier Instituut (Stuij et al., 2023).